

Tác hại của Chất độc Da cam và Dioxin tới sức khỏe con người

Dioxin kể cả khi chỉ có hàm lượng rất nhỏ (một phần tỉ) cũng liên quan đến việc tàn phá sức khỏe con người một cách ghê gớm, có thể làm đoán thọ những người bị phơi nhiễm, và có khả năng làm đoán thọ cả con cái họ và những thế hệ kế tiếp trong tương lai.

- Báo cáo của Viện Y học Mỹ tháng Bảy năm 2009 đã trích dẫn đầy đủ bằng chứng về sự liên hệ giữa việc bị phơi nhiễm Chất độc Da Cam/dioxin với năm loại bệnh: ung thư mô mềm, u lympho lành tính, bệnh bạch cầu u lympho mãn tính (bao gồm cả bệnh bạch cầu mô lông, bệnh ung thư và chứng ban clor).ⁱ
- Báo cáo cũng phát hiện thấy có bằng chứng khơi gợi về mối liên quan với ung thư thanh quản, ung thư đường hô hấp và tiền liệt tuyến, đa u tủy, chứng thoái hóa dạng tinh bột AL, bệnh thần kinh ngoại biên, rối loạn chuyển hóa porphyrin, bệnh Parkinson và bệnh tim thiếu máu cục bộ, tăng huyết áp, tiểu đường type 2, tật nứt đốt sống của con cái của những người bị phơi nhiễm.
- Ở Việt Nam, Hội Chữ Thập Đỏ Việt Nam cũng liệt kê các bệnh sau gắn với với sự phơi nhiễm với đi-ô-xin: bệnh thần kinh ngoại biên cấp tính, mạn tính và bán cấp tính, chứng ban clor, tiểu đường type 2, ung thư gan, chuyển hóa lipid, sinh sản bất thường và dị tật bẩm sinh như hở môi và hở vòm miệng, dị dạng bẩm sinh ở chân, tràn dịch não, khuyết tật ống thần kinh, tật dính ngón (ngón chân/ta bị dính lại), dị tật cơ bắp và bệnh bại liệt; và một số khuyết tật phát triển khác.

Tại sao Chất độc Da cam và Dioxin lại nguy hiểm đến vậy? Dioxin là chất hữu cơ tồn lưu độc hại kéo dài nhiều thập kỷ, không tan trong nước và không thoái hóa dễ dàng. Chất này bám vào các phân tử đất được nước chảy từ các đập tràn hoặc các vùng bị phun rải đưa xuôi xuống dưới và lắng đọng dưới đáy ao hồ, chất này được hấp thụ vào các loài cá, loài thân mềm và vịt ngan, dễ dàng len lỏi vào chuỗi thực phẩm của con người.

- Dioxin ổn định về mặt hóa học và được giữ trong tế bào mỡ của người, nó thay đổi sự cân bằng hóa chất và tế bào tổng hợp trong quá trình sinh sản và hoạt động chức năng của cơ thể con người.
- Tác động bất lợi của nó có thể được cải thiện bằng cách phẫu thuật, sử dụng thuốc hoặc bằng vật lý trị liệu phục hồi chức năng trong hầu hết các trường hợp nếu phát hiện sớm, nhưng một số trường hợp thì không thể khắc phục được cho dù tốn bao nhiêu thời gian và tiền bạc.
- Tác động về gen có thể bỏ qua một thế hệ và lại tái hiện trong thế hệ thứ ba hoặc các thế hệ sau.

Bao nhiêu người đã bị phơi nhiễm? Khoảng từ 2,1 đến 4,5 triệu người Việt Nam đã sống trong những vùng bị phun rải chất diệt cỏ có nhiễm dioxin tại thời điểm phun rải.ⁱⁱ The U.S. Veterans Bộ Cựu Chiến Binh Mỹ cho rằng bất kỳ người nào trong số 2,8 triệu cựu chiến binh Mỹ ‘đã đặt chân lên đất’ Việt Nam từ 1962-1975 đã bị phơi nhiễm chất diệt cỏ có chứa dioxin, bao gồm Chất độc Da Cam.

- Những con số này cũng không bao gồm những người bị phơi nhiễm là các thường dân Mỹ hoặc những người khác đi qua vùng rải độc, những người Việt Nam làm việc tại các căn cứ không quân nơi các chất diệt cỏ được lưu trữ và vận chuyển; hoặc số người Việt Nam bị phơi nhiễm sau chiến tranh tại các “điểm nóng” có tồn lưu dioxin ở miền Nam Việt Nam.
- Những con số này cũng không bao gồm hàng triệu người Việt Nam ở miền Bắc và miền Nam và quân đội Việt cộng là những người cũng bị phơi nhiễm phun rải trong và sau thời gian họ phục vụ trong quân ngũ.
- Con số này không bao gồm các cựu chiến binh hải quân Mỹ đã phục vụ tại hải quân ở ngoài khơi Việt Nam hoặc những người đã bay qua những vùng đã bị phun rải từ các căn cứ hoặc các hạm đội không quân bên ngoài Việt Nam, cũng như không bao gồm bất kỳ cựu chiến binh hoặc thường dân nào đã ở những vùng khác có sử dụng, thí nghiệm hoặc phun rải (ví dụ như Triều Tiên, Thái Lan, Cam-pu-chia, Lào, Puerto Rico.)
- Rất nhiều người hiện vẫn đang sống trong hoặc gần các “điểm nóng”, nơi họ vẫn tiếp tục bị phơi nhiễm.ⁱⁱⁱ

Không có con số chính xác về số người đã bị ảnh hưởng. Hội chữ thập đỏ Việt Nam ước tính có tới 3 triệu người Việt Nam bị ảnh hưởng về sức khỏe do phơi nhiễm dioxin, trong số đó ít nhất có 150.000 trẻ em bị khuyết tật bẩm sinh.^{iv} Chính phủ Mỹ cung cấp dịch vụ chăm sóc y tế và bồi thường trên cơ sở nhân đạo cho những cựu binh Mỹ bị bất cứ tình trạng nào liệt kê trong danh sách bệnh tật liên quan đến việc phục vụ trong cuộc chiến tranh Việt Nam. Chưa có nghiên cứu nào đã tài liệu hóa mức độ ảnh hưởng đến sức khỏe có thể liên quan đến Chất độc Da cam/Dioxin trong số 1.4 triệu người này.

Mức độ tiêu chuẩn phơi nhiễm dioxin là bao nhiêu?: Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) kiến nghị giới hạn hàng tháng là 70 picogram/kg trọng lượng cơ thể^v hoặc 0.07 ppt (phần tỉ) trong máu.

- Giới hạn môi trường chung ở hầu hết các nước là 1,000 ppt TEQ (độ độc) trong đất và 100 ppt trong trầm tích. Hầu hết các nước công nghiệp hóa có nồng độ dioxin trong đất thấp hơn 12 ppt.^{vi}
- Cơ quan Đăng ký các Chất độc và Bệnh tật của Mỹ đã xác định rằng hàm lượng cao hơn 1000 ppt TEQ trong đất cần phải có sự can thiệp như: giám sát, nghiên cứu, nghiên cứu về sức khỏe, giáo dục cộng đồng và y học, và các điều tra về phơi nhiễm.^{vii}
- Cục Bảo vệ Môi trường của Hoa Kỳ đang xem xét để giảm mức giới hạn xuống 72ppt TEQ. Sự thay đổi này sẽ làm tăng đáng kể khối lượng đất bị ô nhiễm sẽ cần được xử lý.

Mức độ phơi nhiễm Chất độc Da Cam/ở người Việt Nam là bao nhiêu? Hàm lượng đi-ô-xin cao nhất được ghi nhận là ở một người đánh cá tại hồ trong căn cứ không quân Đà Nẵng, hơn 1,000 ppt. Để so sánh, người ở các nước công nghiệp như Hoa Kỳ có hàm lượng khoảng 3-7 ppt dioxin trong máu.^{viii}

Để biết thêm thông tin xin liên hệ: Janice Joseph, Viện Aspen, 477 Madison Avenue Suite 730 New York, NY 10022. janice.joseph@aspeninstitute.org, 212-895-8000

ⁱ National Academies of Science, *Veterans and Agent Orange: Update 2008*, National Academies Press, Washington DC 2009, p. 7
http://books.nap.edu/openbook.php?record_id=12662&page=7

(more)

ⁱⁱ Stellman, J. et al, "The Extent and Pattern of Usage of Agent Orange and other Herbicides in Viet Nam," *Nature*, 422 (2003): p. 684-685
<http://www.warlegacies.org/nature01537.pdf>

ⁱⁱⁱ Boi, Phung Tuu: *Agent Orange and the Environment: From Research to Remediation*. Powerpoint presentation, American Association of Asian Studies, Boston, MA, March 2008, p 28 <http://www.warlegacies.org/Agent%20Orange/Boi.pdf>

^{iv} Tom Fawthrop, "Vietnam's War against Agent Orange" BBC News June, 14, 2004.
<http://news.bbc.co.uk/2/hi/health/3798581.stm>.

^v "Dioxin and their Effects on Human Health" WHO Fact Sheet #225. November 2007,
<http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs225/en/index.html>.

^{vi} Agency for Toxic Substances & Disease Registry, *Dioxin Policy Guidelines*, U.S. Department of Health and Human Services, Washington DC, November 2008, p. 380 <http://www.atsdr.cdc.gov/toxprofiles/tp104-c5.pdf>

^{vii} Hatfield Consultants "Summary of Dioxin Contamination at Bien Hoa, Phu Cat and Da Nang Airbases, Viet Nam." PowerPoint presentation for the meeting of the U.S.-Vietnam Dialogue Group On Agent Orange/Dioxin, Washington, DC June 2009. <http://www.warlegacies.org/Hatfield-Dioxin-Presentation-DC-052809.pdf>.

^{viii} Hatfield Consultants, "Summary..." slide 27

(more)